

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.4.2009
KOM(2009) 166 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE

**na základě článku 18 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 o postavení
obětí v trestním řízení (2001/220/SVV)**

[SEC(2009) 476]

ZPRÁVA KOMISE

na základě článku 18 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení (2001/220/SVV)

1. ÚVOD

1.1. Souvislosti

Podle článku 18 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení¹ (dále jen „rámcové rozhodnutí“) vypracovává Komise zprávu o prováděcích opatřeních přijatých členskými státy. Komise zveřejnila první zprávu dne 16. února 2004². Posoudila v ní stav provedení rámcového rozhodnutí do svých vnitrostátních předpisů k 25. březnu 2003. Do této doby pouze AT, BE, FI, DE, IT, IE, LU, PT, ES a SE zaslaly poměrně ucelené informace.

V této závěrečné zprávě se popisuje provedení všech článků rámcového rozhodnutí k 15. únoru 2008 ve všech 27 členských státech.

Přestože článek 18 stanoví, že členské státy mají povinnost přeložit Komisi prováděcí právní předpisy do 22. března 2006, do listopadu 2007 pouze třináct členských států (AT, DK, DE, ES, LU, NL, PT, SE, UK, CZ, HU, LT, PL) zaslalo poměrně ucelené informace. Komise poslala členským státům upomínku a stanovila konečný termín na 15. února 2008. Tato zpráva vychází ze stavu provádění k 15. únoru 2008, což je téměř dva roky po termínu 22. března 2006. Měla by být chápána ve spojení s první zprávou, ve které jsou informace o způsobu a kritériích hodnocení, a s přílohou, v níž jsou v tabulce uvedena prováděcí ustanovení dodaná členskými státy ke každému článku.

1.2. Obecné připomínky

Dva členské státy (MT a EL) nepředložily právní předpisy, Komise proto nemůže posoudit, zda rámcové rozhodnutí provedly.

Lotyšsko zaslalo 12. prosince 2007 soubor vnitrostátních předpisů v lotyštině a 6. března 2008 (po termínu) další ustanovení bez popisu prováděcích opatření nebo vysvětlujících poznámek. Komise proto nemůže posoudit, zda Lotyšsko splnilo povinnosti stanovené článkem 18. Ostatní členské státy předložily vnitrostátní předpisy, kterými provedly rámcové rozhodnutí, buď úplně nebo částečně. Lucembursko uvědomilo Komisi, že návrh zákona uvedený v první zprávě, nebyl dosud schválen. Při posuzování toho, jak Lucembursko provedlo rámcové rozhodnutí, se k tomuto návrhu nepřihlédne. Spojené království uvádí, že zaslání informace se týkají Anglie, Walesu, Skotska a Severního Irska a zaslalo dodatečné informace o provedení ve Skotsku (skotský systém je výslovně uveden v případech, kdy se liší od obecných předpisů platných v jiných částech Spojeného království).

¹ Úř. věst. L 82, 22.3.2001, s. 1.

² KOM(2004) 54 v konečném znění/2

Žádný členský stát neprovedl rámcové rozhodnutí jediným vnitrostátním právním předpisem. Všechny členské státy vycházely z existujících předpisů a mnoho jich odkazovalo na trestní řád. Několik států přijalo nové právní předpisy pro provedení jednoho nebo více článků. Řada členských států předložila nezávazné kodexy, pokyny a listiny namísto právních předpisů.

Několik členských států pokrylo ustanovení rámcového rozhodnutí různými stávajícími nebo nově přijatými vnitrostátními předpisy, s nimiž se překrývá.

2. ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH ČLÁNKŮ

Viz připojená tabulka opatření předložených členskými státy.

Článek 1: Definice

V článku se definují pojmy „oběť“, „subjekt pro pomoc obětem“, „trestní řízení“, „řízení“ a „mediace v trestních věcech“. Žádný členský stát nepřijal nové právní předpisy k provedení tohoto článku, několik států však odkázalo na stávající vnitrostátní definice pojmu „oběť“, které v menší či větší míře odpovídají definici v rámcovém rozhodnutí. Dalšími pojmy se státy nezabývaly.

Širokou definici „obětí“ mají UK, BG, RO, LT a SE. Slovenská definice zahrnuje právnické osoby. ES, NL, DK, LU, EE, FI, BE a PT nezaslaly žádné prováděcí předpisy. Francie uvádí, že definice se shodují s běžně používanými pojmy. Irsko uvedlo, že ustanovení rámcového rozhodnutí naplňuje prostřednictvím svých právních a správních předpisů.

Článek 2: Respektování a uznání

Ustanovení čl. 2 odst. 1 vyžaduje, aby obětem byla zaručena „skutečná a přiměřená úloha“ v trestněprávním systému. Podle zprávy z roku 2004 splnily ustanovení rámcového rozhodnutí AT, BE, FR, FI, DE, IT, LU, PT a SE. Ke „skutečné a přiměřené úloze“ výslovně odkazují BG, EE, CZ, HU, IE, PL, LT, RO, UK a ES. DK a SI poukazují na to, že toto ustanovení je velmi obecné a že zvláštní práva jsou ošetřena v dalších článcích. Ustanovení čl. 2 odst. 2 se týká „obětí, jež jsou zvláště ohrožené“ (nedefinuje se), s nimiž by se mělo zacházet „zvláštním způsobem, který co nejlépe odpovídá jejich situaci“.

FR, IE, BE, PT, PL, UK, SE, SI a IT poskytují ochranu určitým osobám považovaným za ohrožené v důsledku fyzické nebo psychické zranitelnosti (nezletilé a tělesně postižené osoby). ES, NL, CY, FI a RO se zaměřují na situace, jejichž následkem může být ohrožení (domácí násilí, sexuální trestné činy, terorismus, obchodování s lidmi). Ostatní státy zvolily širší ochranu zahrnující všechny druhy osob a situací. Na Slovensku a v Německu platí, že pokud se svědek nemůže dostavit k podání svědectví z důvodu věku, nemoci nebo postižení, užije se videokonference. Litva, Maďarsko a Česká republika mají režim ochrany (utajení totožnosti nebo jiná opatření) za určitých okolností (vážné ohrožení života oběti nebo svědka, závažné trestné činy, důležitost výpovědi). V Maďarsku je kritériem věk oběti. Bulharsko a Polsko poskytují zvláštní ochranu určitým kategoriím ohrožených osob a v případech, kdy se jedná o některé závažné trestné činy (obchodování s lidmi nebo domácí násilí). Estonsko nepředložilo žádná zvláštní ustanovení na ochranu ohrožených osob.

Článek 3: Výsledky a dokazování

Článek 3 stanoví, že oběti mají právo, aby mohly být v průběhu řízení vyslechnuty a mohly poskytovat důkazy. Většina států (AT, BE, FI, FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, SE, HU, CZ, BG, PL, SK, RO a EE) zaručuje obětem řadu práv jako účastníkům trestního řízení. Oběti nejsou účastníkem trestního řízení v zemích se systémem zvykového práva, ale Spojené království a Irsko uznávají právo na slyšení.

Oběti se mohou ve většině členských států účastnit trestního řízení jako svědci. Tři státy nepředložily zvláštní ustanovení (DK, NL, UK).

Deset členských států (AT, FI, IT, LU, ES, SE, HU, PL, CZ, BE) správně provedlo druhý odstavce článku 3, podle něhož mají zajistit, aby „orgány vyslyšely oběti pouze v míře nezbytné pro účely trestního řízení“. V Itálii se výpověď podává pouze ve vztahu ke skutečnostem souvisejícím s obviněním. V Maďarsku mohou svědci podat výpověď písemnou formou. V České republice nelze požadovat, aby se oběť účastnila dalšího řízení, není-li to nezbytné. V Polsku má oběť podle pokynů nejvyššího soudu a nejvyššího státního zastupitelství právo nebýt opakovaně vyslýchána. Spojené království uvádí, že existují kurzy o vedení výslechu pro osoby pracující s oběťmi.

Článek 4: Právo přijímat informace

Článek 4 upravuje právo obětí mít přístup k různým informacím.

V ustanovení čl. 4 odst. 1 se vyjmenovává deset druhů informací, jež musí být obětem předány. AT, CY, FI, DE, IE, NL, UK (Skotsko) a SE provedly tuto povinnost zveřejněním většiny informací, na něž má oběť nárok, na internetových stránkách a/nebo sepsáním informačních letáků. Z předložených právních předpisů však jasně nevyplývá, zda má oběť účinný přístup k těmto informacím již od prvního kontaktu s orgány činnými v trestním řízení.

V Itálii a ve Spojeném království nemají orgány veřejné správy povinnost poskytnout obětem všechny informace. V Portugalsku neexistuje povinnost těchto orgánů předávat obětem informace.

BE, EE, FR, ES, CZ, HU a SK mají přijatelný systém, který policistům, státním zástupcům a soudcům ukládá povinnost informovat oběti o většině jejich práv. Ve Finsku povinnost orgánů činných v trestním řízení spočívá pouze v informování oběti o náhradě škody v předsoudní fázi.

V RO, BG, FI, LT a PL je přístup smíšený. Orgány mají povinnost informovat oběti o jejich právech, tyto země vytvořily internetové stránky. V BG, CY a RO byla zřízena telefonní linka pro poskytování informací obětem.

Slovinské a kyperské právní předpisy jsou neúplné a nedostačují. Slovinsko uvádí pokyny ministerstva vnitra, které se nezdají být závazné (znění těchto pokynů nebylo předloženo). Provedení rámcového rozhodnutí v Lucembursku je nevyhovující vzhledem k tomu, že návrh zákona nebyl schválen.

Je třeba zmínit dva další nedostatky. První se týká jazyků. Informace by měly být podávány „pokud možno v obecně srozumitelných jazycích“. V některých členských státech (DE, UK (Skotsko), NL, SE, BG a FI) jsou informace k dispozici v několika jazycích (včetně angličtiny). Většina členských států se ke splnění tohoto požadavku nevyjádřila. Pouze

v bulharských a rumunských právních předpisech je vysloveně uvedena povinnost podat oběti informace v jazyce, jemuž rozumí. Česká republika a Maďarsko mají ustanovení na ochranu osob, jež neovládají jazyk země, která těmto osobám umožňuje při komunikaci s orgány používat jazyk, jenž ovládají.

Druhý nedostatek se týká zvláštních prostředků, jaké jsou k dispozici obětem, které nemají bydliště v daném státě. Toto ustanovení neprovedl žádný stát kromě Spojeného království (Skotsko) a Bulharska, které zřídilo telefonní linku, jejímž prostřednictvím je možno přímo kontaktovat tlumočníky. V Irsku je obětem s bydlištěm v jiném státě nápomocen zvláštní útvar subjektu pro pomoc obětem.

Ustanovení čl. 4 odst. 2 o informování o výsledku trestního oznámení bylo správně provedeno, s výjimkou toho, že DK, EE, UK, LU, SI a FR neposkytují informace o rozsudku. Itálie informuje o rozhodnutí pouze ty oběti, které se připojily v adhezním řízení. Finsko začlenilo požadavek uvedený pod písmenem c) do svého vnitrostátního systému, ale neuvedlo žádný právní základ. Portugalský trestní řád nezajišťuje, aby oběť byla aktivně informována vnitrostátními orgány, pokud „projeví takové přání“. Irská Listina obětí (*Victim's Charter*) není závazné povahy. Estonsko nepředložilo prováděcí právní předpisy.

Ustanovení čl. 4 odst. 3 o informování oběti o propuštění pachatele správně provedlo pouze FI, CZ, PL, SK a SE. Irská Listina obětí uvádí, že oběť bude informována o propuštění pachatele; pokud tomu tak není, oběť má pouze možnost obrátit se písemně na policejní jednotku pro pomoc obětem (*Victim Liaison Officer*) nebo na místní obvodní ředitelství (*Superintendent*). BG, LU, EE, HU, LT, RO a SI nepředložily žádné prováděcí ustanovení. [Pravidla Spojeného království vykazují dva nedostatky. Podle zákona „*Criminal Justice and Court Service Act*“ z roku 2000 má oběť být informována o úmyslu propustit pachatele a o podmínkách jeho propuštění, tento požadavek se však uplatní výlučně, pokud byl pachatel odsouzen k odnětí svobody na více než 12 měsíců za sexuální nebo násilný trestný čin. Skotský právní systém dává oběti možnost, aby byla informována o propuštění pachatele, tento nástroj však není závazný. Policie „běžně poskytuje“ informace o podmíněném propuštění pachatele.] Španělsko má ustanovení, které ukládá povinnost informovat oběť o veškerých procesních krocích, které mohou ohrozit její bezpečnost. Francie uvádí, že na provedení pracuje. Portugalsko ustanovení zohlední při nastávající změně trestního řádu.

Ustanovení čl. 4 odst. 4 se zabývá právem oběti odmítnout informace o propuštění pachatele. Pouze FI, SE a SK toto ustanovení plně provedly. HU, CY, LT a IT uvádějí, že nemají žádné ustanovení v tomto smyslu. AT, DK, UK, DE, FR, EL, NL, LU, LT, EE, RO, SI a ES ustanovení nepředložily. V Irsku je poskytování informací, na které se vztahuje čl. 4 odst. 3, volitelné, přičemž problémem je opět status Listiny obětí. Portugalské předpisy nezaručují oběti právo obdržet informace. Belgie toto ustanovení provedla částečně, protože upravuje jen oznámení o podmíněném propuštění pachatele.

Článek 5: Zajištění komunikace

Článek 5 obsahuje povinnost co nejvíce zmírnit komunikační obtíže týkající se porozumění nebo účasti oběti v důležitých etapách trestního řízení, a to způsobem srovnatelným s opatřeními tohoto druhu, která přijímají členské státy vůči obviněným. Komunikační obtíže lze širěji vykládat tak, aby zahrnovaly porozumění postupu jako takovému, všechny členské státy nicméně tento pojem pochopily tak, že se vztahuje pouze na jazykovou bariéru. Pouze Finsko má účinný systém tlumočení, který se používá i pro přípravné řízení. Ve FR, IT, SI a BE jsou poskytnuty služby tlumočníka nebo překladatele, pokud se oběť stane stranou řízení

nebo je svědkem. SK, BG, CZ, IE, DK, FI, HU, SI, ES, PL a RO nabízejí úplnou jazykovou pomoc.

Předložená ustanovení vykazují špatnou úroveň provedení v pěti členských státech (LT, LU, SE, UK, NL) vzhledem k lepší ochraně poskytované obviněným. V případě Estonska není zřejmé, zda subjekty pro pomoc obětem nabízejí překladatelskou službu, či zda podpora spočívá pouze v pomoci obětem s celkovým porozuměním řízení.

Polsko a Kypr prováděcí ustanovení nepředložily.

Článek 6: Zvláštní pomoc obětem

Tento článek ukládá dvě povinnosti.

Za prvé, členské státy mají zajistit, aby oběť měla v odůvodněných případech bezplatný přístup k jakémukoli jinému druhu poradenství než k právnímu poradenství a právní pomoci. Pouze deset členských států (BG, EE, BE, ES, IE, SE, FR, RO, UK a DK) tuto povinnost splnilo. Definice *jakéhokoli jiného druhu poradenství* sahá v jednotlivých státech od psychologické pomoci až po lékařskou péči nebo poskytnutí informací.

Obecně lze uvést, že provedení tohoto článku členskými státy není úplné. Slovinsko předložilo článek 65 trestního řádu, který není v souladu s povinností uvedenou v článku 6. Itálie zaslala pouze právní předpisy o zvláštní pomoci nezletilým osobám, jež jsou oběti závažného trestného činu, a obětem obchodování s lidmi. Devět členských států (LU, HU, CZ, FI, PL, SK, LT, CY a NL) nezajišťuje bezplatný přístup obětí k jinému poradenství než k právnímu poradenství a k právní pomoci.

Za druhé, členské státy mají zajistit, aby oběť měla přístup k právní pomoci, pokud by mohla mít postavení strany v trestním řízení. Toto ustanovení správně provedly všechny členské státy kromě Slovinska. Existují rozdíly v tom, kdo může pomoci využívat. Nizozemsko informovalo Komisi o svém systému omezené právní pomoci (půlhodinové poradenství) poskytované bez ohledu na příjem.

Článek 7: Náklady obětí v souvislosti s trestním řízením

Článek 7 upravuje náklady obětí, jež mají postavení strany nebo svědka v trestním řízení. AT, DE, EE, DK, PL, IT, PT, FI, LT, ES a SE rozlišují mezi obětí jako stranou a obětí jako svědkem. Většina členských států (s výjimkou BE, IE, NL a UK) hradí náklady na služby právníka, je-li oběť stranou trestního řízení. Nemá-li oběť nárok na právní pomoc, podle IT, HU, ES, CZ, RO a SK práva lze úhradu nákladů vynaložených obětí za právní služby uložit pouze obviněnému. To by mohlo způsobovat problémy v případě, že obviněný nemá dostatečné finanční prostředky. V Bulharsku lze hradit soudní výlohy. V Litvě jsou hrazeny náklady svědka a oběti. V Polsku hradí náklady na právní služby vynaložené obětí obviněný nebo za zvláštních okolností stát. Ve Finsku lze vyžadovat, aby obviněný zaplatil náklady oběti na právní služby, pokud nejsou hrazeny z veřejných prostředků.

Informace předložené Kypru jsou neúplné a Estonsko uvádí pouze náhradu nákladů vynaložených obětí, pokud je oběť vyslýchána jako svědek.

Článek 8: Právo na ochranu

Článek 8 stanoví různá práva na ochranu.

Ustanovení čl. 8 odst. 1 upravuje povinnost zajistit bezpečí obětí a jejich rodin a ochranu jejich soukromí; bylo provedeno AT, BE, FI, DE, PT, NL, ES, SE, CY, CZ, RO, SK, SI, BG a HU. Opatření na ochranu obětí, nikoliv však rodiny přijaly FR, LT a PL; tyto státy nepředložily ustanovení provádějící ostatní aspekty čl. 8 odst. 1. Irsko provedlo čl. 8 odst. 1 ve své Listině obětí (nezávazně). Pokud jde o ochranu soukromí obětí, zmínily všechny členské státy kromě Slovinska možnost vést řízení s vyloučením veřejnosti. Ochranu soukromí rodiny oběti výslovně uvádí pouze Finsko, ačkoliv nezaslalo příslušné znění.

Ustanovení čl. 8 odst. 2 se zabývá ochranou soukromí v rámci soudního řízení. AT, BE, BG, FR, SK, HU, DE a PT předložily informace o ochraně vyobrazení obětí.

Dánsko poskytlo neúplné informace o čl. 8 odst. 1 a 2, protože uvedlo pouze režim ochrany svědků.

Cílem ustanovení čl. 8 odst. 3 je zamezit kontaktům mezi obětí a pachatelem, zejména vytvořením oddělených čekáren v soudních budovách. Pouze DE, IT a ES zaslaly ustanovení, jimiž provádějí čl. 8 odst. 3. Německo jej provedlo správně; Španělsko jenom stanoví, že existují oddělené prostory pro oběti jako svědky. FI, IE, LU, CZ, UK a SE uvádějí, že praxe je v souladu s tímto ustanovením (ačkoliv ne právní předpisy). Polsko uvedlo, že předsedové soudů jsou si této potřeby vědomi a Dánsko uvedlo, že ministerstvo spravedlnosti v tomto smyslu rozeslalo sdělení. Na Slovensku může soudce přijmout nezbytná opatření k zamezení kontaktu mezi obětí a pachatelem v soudní budově, což se však vztahuje jen na některé případy a nejsou zajištěny oddělené místnosti.

Podle čl. 8 odst. 4 mají členské státy zajistit ochranu obětí tím, že jim umožní svědčit za podmínek, které zohlední jejich ohrožení. Většina členských států tento článek do určité míry provedla. FR, SI, EE, LT a EL nezaslaly žádné právní předpisy. Finsko uvádí zákon o ochranných opatřeních pro mladistvé. Spojené království zavedlo některá opatření u vyšších soudů (*Crown Courts*), avšak u nižších soudů (*Magistrates' Courts*) je možné využívat pouze audiovizuální spojení. Česká republika uplatňuje omezenou ochranu osob mladších 15 let. V Dánsku existuje všeobecný režim ochrany, pokud nějaké osobě může hrozit nebezpečí (nesdělování osobních údajů). Tím však není naplněn cíl tohoto ustanovení např. pokud jde o děti. Estonské provedení článku 8 je neuspokojivé, protože neošetřuje ochranu rodin a ohrožených osob. Podobně nevyhovující je lucemburské provedení, protože návrh zákona nebyl schválen.

Článek 9: Právo na odškodnění v rámci trestního řízení

Ustanovení čl. 9 odst. 1 ukládá členským státům povinnost zajistit, aby rozhodnutí o odškodnění pachatelem bylo vydáno v přiměřené době. Většina členských států je názoru, že by mohlo být provedeno prostřednictvím adhezního řízení připojeného k trestnímu řízení.

Země se systémem zvykového práva neznají adhezní řízení. V Irsku existuje režim odškodňování některých kategorií obětí. DK, EL a UK neoznámily žádná ustanovení o provádění. CY, DE, FR, LT, BE, ES a SE umožňují odškodnění jen některých kategorií obětí. Taková opatření nelze považovat za provedení čl. 9 odst. 1.

Ustanovení čl. 9 odst. 2 ukládá členským státům podporovat pachatele, aby poskytl oběti odškodnění. AT, FR, DE, FI, IE, IT, ES a NL přijaly příslušná opatření k provedení tohoto ustanovení. Propuštění za peněžitou záruku nebo podmíněné propuštění je závislé na chování pachatele k oběti. V Rumunsku může státní zástupce nebo soudce přijmout předběžná

opatření, jako zajištění nebo konfiskace majetku pachatele, aby zajistili zaplacení odškodnění, neexistují však žádné předpisy o platbě, pokud je pachatel bez finančních prostředků. V LT, FI, HU, SI a CZ může být odstranění škodlivých následků trestného činu polehčující okolností při výměře trestu. DK, EE, EL a UK neoznámily žádná ustanovení o provádění.

Podle čl. 9 odst. 3 zajistí členské státy neprodleně vrácení majetku oběti. Většina členských států tuto povinnost zavedla. DK, FR, DE, EL a ES neoznámily žádná ustanovení o provádění. Irsko a Spojené království uvádějí, že tuto povinnost plní, ačkoliv nezaslaly žádné právní předpisy.

Článek 10: Mediace v rámci trestního řízení

Článek 10 ukládá členským státům povinnost podporovat mediaci v případech, které považuje za vhodné. Ve většině členských států existují režimy, které umožňují mediaci. V Lucembursku závisí zvolení mediaci v průběhu trestního řízení pouze na státním zástupci; strany nemají žádné právo iniciativy. Ve Slovinsku může státní zástupce rozhodnout o řešení trestní věci prostřednictvím mediaci, jež však může probíhat pouze se souhlasem pachatele a oběti; když státní zástupce obdrží oznámení, že bylo dosaženo dohody, stáhne obžalobu. V Polsku a Finsku může být na základě mediaci snížena výměra trestu. V Litvě platí, že pokud strany s mediací souhlasí, pozastaví se trestní řízení, v Bulharsku je mediační dohoda pro strany závazná. Ve Švédsku je možné využít mediaci, pokud je pachatel mladší 21 let.

Na Kypru a v Dánsku není mediace upravena právními předpisy. Dánsko zkoumá možnost zavést mediaci trvale, a to poté, co byl v roce 1994 zahájen pilotní projekt, který byl prodloužen v letech 2003 a 2007.

Článek 11: Oběti s bydlištěm v jiném členském státě

Podle čl. 11 odst. 1 mají členské státy umožnit oběti, která má bydliště v jiném státu, aby učinila výpověď okamžitě, nebo dovolit využívání ustanovení o videokonferencích obsažená v článcích 10 a 11 úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech z roku 2000. V EL, IT, IE a LU Úmluva dosud nevstoupila v platnost. AT, BE, DK, LU, DE, EL, NL a SI nezaslaly žádné prováděcí předpisy. Jejich právní předpisy zjevně umožňují, aby byla výpověď učiněna bezprostředně po spáchání trestného činu. Španělsko tento článek neprovedlo. NL, LU, SE a UK popisují systém ve svých zemích, ale neuvádějí právní předpisy, na kterých se zakládá.

Podle čl. 11 odst. 2 mohou oběti, které mají bydliště v jiném státu, podat trestní oznámení ve státu bydliště. FR, IT, CY, PT, ES a SE toto ustanovení neprovedly, AT, BE, DK, DE, LU, NL, LT, RO, EE, SI a SE nepředložily žádná ustanovení. BE, IE, DK, HU, NL a SK přijímají trestní oznámení a předávají je v případě potřeby do státu, kde byl trestný čin spáchán. Tento odstavec provedlo jenom LU a FI.

Článek 12: Spolupráce mezi členskými státy

Článek 12 se týká spolupráce mezi členskými státy. PT, HU a BG citovaly vnitrostátní prováděcí ustanovení. UK a CZ odkazují na roli, jakou v těchto zemích hrají subjekty pro pomoc obětem v rámci Evropského fóra služeb obětem (nyní známé pod názvem *Victim Support Europe*). Švédsko zmiňuje jeho úlohu při organizaci mezinárodních konferencí. IT a ES prohlašují, že transponovaly článek 12 provedením směrnice o odškodňování obětí z roku 2004 a úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech. FR, CY, SI, SK, DK a EE toto

ustanovení nezmínily. CY, FI a LT uvedly, že k provedení tohoto ustanovení není třeba žádné legislativy.

Článek 13: Specializované služby a subjekty pro pomoc obětem

Článek 13 vyžaduje, aby členské státy podporovaly zapojení služeb pro pomoc obětem při přijímání, doprovázení a podpoře obětí. Většina členských států uvádí, že v zemi existuje státem financovaná služby pro pomoc obětem, která poskytuje informace, vedení a podporu. Pouze AT, BE, BG, FR, PT EE a SE předložily informace o fungování těchto organizací, zejména o podpoře, jakou poskytují po trestním řízení. CY, SI a SK tento článek nezmínily. Itálie poskytuje pomoc jen některým kategoriím obětí (zneužívání nezletilí, trestné činy související s vydíráním atd.). Rumunsko poskytuje bezplatnou psychologickou pomoc obětem některých kategorií trestných činů. ES a FR odkazují na stávající vnitrostátní právní předpisy bez uvedení konkrétních článků, provedení proto není možno ověřit. LT má „vnitrostátní programy na podporu obětí“ (bez upřesnění). UK (Skotsko), PL a CZ uvádějí, že stát finančně podporuje subjekty pro pomoc obětem a popisují jejich funkce, nepředkládají však žádný právní základ.

Článek 14: Školení osob, které se podílejí na řízení nebo mají jiné kontakty s oběťmi

Podle článku 14 má být osobám, které jsou v kontaktu s oběťmi (zejména policisté a právníci), poskytováno vhodné školení. Portugalsko, Rumunsko a Švédsko jako jediné země provedly oba odstavce tohoto článku. Není jasné, zda pojem „osoby pomáhající obětem trestné činnosti“ uvedený Bulharskem zahrnuje policisty a právníky. Většina ostatních zemí s výjimkou Dánska a Itálie pouze odkazuje na subjekty poskytující odborné školení příslušným pracovníkům. Není vždy zjevné, zda jsou tyto subjekty financovány státem, jak ukládá článek 14. Rakouské prováděcí ustanovení článek 14 neprovádí, protože se nezabývá školením osob.

Článek 15: Praktické podmínky týkající se postavení obětí v průběhu řízení

Ustanovení čl. 15 odst. 1 upravuje předcházení druhotnému poškození obětí. Jenom AT, IT a ES tento článek provedly. Další členské státy s výjimkou DK a IT uvádějí, že zavedly nezbytná opatření, ačkoliv popis těchto opatření, který předložily, je neurčitý a neuspokojivý. V Belgii mají policisté nárok na finanční příspěvky na vybavení prostor a zařízení pro oběti, jen však pouze pro oběti tělesného nebo sexuálního násilí.

Čl. 15 odst. 2 ukládá členským státům, aby přizpůsobily vybavení příslušných prostor tak, aby se předešlo druhotnému poškození obětí. Většina členských států se o tomto ustanovení vůbec nezmínila. Švédsko uvádí, že většina policejních oddělení má nyní k dispozici zvláštní místnosti pro děti; pokud jde o další kategorii obětí, na provedení článku se pracuje a v budoucnosti budou vytvořeny vhodné podmínky.

Článek 16: Územní působnost

Spojené království neposkytlo informace, z nichž by vyplývalo, že toto ustanovení bylo provedeno pro Gibraltar.

3. ZÁVĚR

Toto rámcové rozhodnutí nebylo provedeno uspokojivě. Ve vnitrostátních právních předpisech zaslaných Komisi se objevila řada nedostatků. Tyto předpisy popisují především postupy, které existovaly již před přijetím rámcového rozhodnutí. Cíle harmonizovat právní předpisy nebylo dosaženo vzhledem k velkým rozdílům mezi jednotlivými vnitrostátními právními předpisy. Mnoho ustanovení bylo provedeno prostřednictvím nezávazných pokynů, listin a doporučení. Komise není schopna posoudit, zda jsou tyto dokumenty v praxi dodržovány.

Komise vyzývá členské státy, aby si tuto zprávu prostudovaly a využily příležitosti k poskytnutí všech dalších příslušných informací Komisi a sekretariátu Rady, a splnily tak své závazky vyplývající z článku 18 rámcového rozhodnutí. Komise dále vyzývá členské státy, které uvedly, že připravují příslušné právní předpisy, aby je schválily a předložily je co nejdříve.